

Терминҳо ва истилоҳҳо, ки барои Қоидаҳои мазкур истифода шудаанд дорои маънои зерин мебошанд:

Ядаккаш (автомобиль-тягач) - автомашинае, ки бо сохт ва таҷҳизоти худ танҳо барои кашолакунии механизм ва воситаҳои нақлиёти автомобилӣ пешбини шудааст, ба истиснои нимядак;

Ядакмошин (седельный тягач) - нақлиёте, ки бо сохт ва таҷҳизоти худ барои кашолакунии нимядак пешбинӣ шудааст;

Воситаҳои нақлиёти якҷоякардашуда (комбинированное ТС) - таркиби воситаҳои нақлиёт иборат аз нақлиёти боркаш, ядакмошин, **ядаккаш** бо насби таҷҳизоти кашолакунанда;

Нимядак - воситаи нақлиёте, ки бо сохт ва таҷҳизоти худ барои истифодабарӣ бо ядакмошин таин шуда як қисми умумии массаи он, ки ба воситаи таҷҳизоти пайваस्तкунанда ба **ядакмошин** равона шудааст.

Автомобили боркаш - автомобиле, ки бо сохт ва таҷҳизоти худ барои интиқол додани бор пешбини шудааст. Ба автомобилҳои боркаш автомобилҳои таъиноташон умумӣ ва автомобилҳои махсус (автокранҳо, танкерҳо, автомашинаҳои бетонбар ва ғайраҳо) дохил мешаванд;

Дарозии зиёдатии бор аз бордон – боре, ки аз дарозии воситаи нақлиёт дарозтар аст (зиёдатии дарозии бор ҳангоми муайян будани дарозии воситаи нақлиёт ба инобат гирифта мешавад);

Меҳвари ягона- меҳвари воситаи нақлиёт, ки дар масофаи зиёда аз 2,5 метр аз меҳвари наздиктарини дигараш ҷойгир аст;

Меҳварҳои ҳамқабат (смежные оси) - ду ва зиёда меҳварҳои воситаи нақлиёте, ки аз якдигар дар масофаи на зиёда аз 2,5 метр ҷойгиранд;

Овезаи пневматикии воситаи нақлиёт - таҷҳизоти воситаи нақлиёт, ки ба сифати унсури истехлоки (амортизирующего) фишори ҳаво истифода бурда шуда, на камтар аз 75 фоизи амартизатсияи (истехлоки) таъсирро таъмин менамояд.

ҚОИДАҲОИ

аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум гузаштани воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм

1. Қоидаҳои аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум гузаштани воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм (минбаъд Қоидаҳо) тибқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аз роҳҳои автомобилгард ва фаъолияти роҳдорӣ» таҳия гардидааст.

2. Қоидаҳои мазкур тартиби аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум гузаштани воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм, инчунин ҳаҷми пардохти онро муайян менамояд.

3. Муқаррароти Қоидаҳо аз ҷониби ҳамаи соҳибон ва истифодабарандагони воситаҳои нақлиёт, ки вазн ва андозаашон аз меъёрҳои муқарраршуда зиёданд, новобаста аз шакли моликият риоя карда мешаванд. Агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон талаботи дигар пешбинӣ шуда бошанд, он гоҳ ин талабот риоя ва истифода бурда мешавад.

4. Вазн ва андозаи нишондиҳандаҳои воситаи нақлиёте, ки дар роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ҳаракат мекунанд, муқаррар карда шаванд:

а) вазни умумии воситаҳои нақлиёти автомобилӣ барои ҳаракат дар роҳҳои автомобилгарде, ки болопӯши роҳ имконияти борбардории 10 тоннаро барои меҳвари ягона дошта интиқоли борро дар роҳҳои автомобилгард анҷом медиҳанд, мутобиқи замимаи 1.

Замимаи 1

Вазни умумии иҷозатдодашудаи воситаҳои нақлиёт

Номгуи намуди воситаҳои нақлиёт	тонна	
	Барои роҳҳои автомобилгарде, ки болопӯши роҳ имконияти борбардории 10т. ба меҳварро доранд	
1. Автомашинаҳои боркаш:		
думеҳвардор	18	
Семеҳвардор	28	
чормеҳвара	40	
Бо панҷ ва зиёдтар аз он меҳварҳо	40	
2. Ядакмошин бо ядак:		
Ядакмошини ду меҳвара бо нимядаки як меҳвара	28	
Ядакмошини ду меҳвара бо нимядаки ду меҳвара бо масофаи		

меҳварҳои нимядак то 1,8метр	36	
Ядакмошини ду меҳвара бо нимядаки ду меҳвара бо масофаи меҳварҳои нимядак аз 1,8 то 2,5метр	40	
Ядакмошини ду меҳвара бо нимядаки се меҳвара	38 (40*)	
Ядакмошини се меҳвара бо нимядаки як меҳвара	35	
Ядакмошини се меҳвара бо нимядаки ду ё се меҳвара	40	
Ядакмошини се меҳвара бо нимядаки ду меҳвараи дарозиаш 40 фута (12.2м) ISO-контейнер барои интиқоли борҳои омехта	40	
Ядакмошини се меҳвара бо нимядаки се меҳвараи дарозиаш 40 фута (12.2м) ISO-контейнер барои интиқоли борҳои омехта	40(44*)	
3. Автопоезд, воситаҳои нақлиёти боҳамдигар пайваста:		
Автомашини боркаши ду меҳвара, автомашина-ядаккаш, трактор бо нимядаки як меҳвара	40	
Автомашини боркаши ду меҳвара, автомашина-ядаккаш, трактор бо нимядаки ду меҳвара	36	
Автомашини боркаши ду меҳвара бо ядаки ду меҳвара*, автомашина-ядаккаш, трактор бо нимядаки се меҳвара	40(42*)	
Автомашини боркаши се ё чор меҳвара, автомашина-ядаккаши се меҳвара ё бо ядаки ду меҳвара*	40(54*)	

*барои воситаҳои нақлиёт бо овезаи пневматикии қафо.

б) массаи меҳварҳои иҷозатдодашуда воситаи нақлиёте, ки дар меҳвар чор ва зиёдтар ҷуфти чархҳо (двускатный) ё якчарха (односкатный) дошта масофаи байни онҳо зиёда аз 0,7 метр, мутобиқи замимаи 2.

Замимаи 2.

Массаи меҳварҳои иҷозатдодашуда воситаи нақлиёте, ки дар меҳвар чор ва зиёдтар ҷуфти чархҳо (двускатный) ё якчарха (односкатный) дошта масофаи байни онҳо зиёда аз 0,7 метр.

(тонна)

Номгуи меҳварҳои воситаи нақлиёт	Барои роҳҳои автомобилгарде, ки болопуши роҳ имконияти борбардории 10т. ба меҳварро доранд	
Меҳвари ягона	14,5	
Меҳварҳои ҳамқабати (Смеженные оси) автомашинаи боркаш, автомашина-ядаккаш, ядакҳо ё нимядакҳо бо шумораи меҳварҳои ду ва зиёда бо назардошти масофаи байни меҳварҳо*: то 1 метр.	9,5	
Аз 1 то 1,3 метр	10,5	
Аз 1,3 то 1,8 метр	12	
Аз 1,8 то 2,5 метр	13,75	

* Барои автомашинаи боркаш, автомашина-ядаккаш, ядакҳо ё нимядакҳо ҳангоми шумораи меҳварҳо зиёда аз ду адад ва масофаи байни меҳварҳо гуногун мебошад, барои ҳисоби нишондиҳандаҳои иҷозатдодашудаи меҳварҳо, масофаи миёнаи арифметикии байни меҳваҳо гирифта мешавад.

в) Андозаҳои иҷозатдодашудаи воситаҳои нақлиёти автомобилӣ бо дарназардошти талаботи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ оид ба вазн ва андозаҳои нақлиёт, ки интиқоли борро дар роҳҳои автомобилгард анҷом медиҳанд, мутобиқи замимаи 3.

Замимаи 3

Андозаҳои иҷозатдодашудаи воситаҳои нақлиёти автомобилӣ

№	Нишондиҳандаҳои техникӣ	Андозаҳои иҷозатдодашуда (метр)
1	Бар	
	Воситаҳои нақлиёт бо насби чархи ягона (односкатный)	2,75
	Воситаҳои нақлиёти бордонаш изометрӣ	2,6
	Дигар воситаҳои нақлиёт	2,5
2	Баландӣ:	
	Ҳама намуди воситаҳои нақлиёт	4
	Дарозии зиёдатии бор аз бордон	2
3	Дарозӣ:	
	Автомобили боркаш	12
	Автопоезд, автомашинаи пайвастшуда бо нимядак	20
	Воситаи нақлиёти пайвастшуда (комбинированный)	24*

5.1 Барои аз роҳҳои автомобилгард гузаштани воситаҳои нақлиёт бо вазн ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд аст, аз соҳибон ва истифодабарандагони воситаҳои нақлиёт маблағи ҷуброн ситонида шуда ба буҷаи давлат ворид карда мешаванд.

Воситаҳои нақлиёт бо вазн андозаҳои аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд, ки бо мақсади амалиётҳои мудофиаи граждани ва иҷрои супоришҳои махсуси ҳукумати истифода мешаванд, аз пардохти маблағи ҷуброн озод карда мешаванд.

5.2 Андозаи пардох барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум бо бори аз меъёри муқарраргардида зиёд, ки на зиёдтар аз 4 фоиз (то 2 тонна)-ро ташкил мекунад, мувофиқи талаботи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон “Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба баъзе қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон” аз 10.12.2010с, №711 муайян карда шавад.

5.3 Миқдори пардохт барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ки барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба меҳвар нисбат ба сарбории муқарраршуда зиёд мебошад мутобиқи замимаи 4 .

Замимаи 4.

Миқдори пардохт барои гузариши воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ки барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба тири меҳвари ягона, дугона ва сегонакардашудаи воситаи нақлиёт муқаррар шудааст.

Зиёд будани сарбории воқеӣ ба тири меҳвар, фоиз	Барои як км масофа, доллар
Зиёда аз 2 то 5	0,20
Аз 5 то 10	0,35
Аз 10 то 15	0,40
Аз 15 то 20	0,45
Аз 20 то 30	0,70
Аз 30 то 40	1,30
Зиёда аз 40	0,5 илова бо андозаи 1,30 барои ҳар як фоизи зиёдшавандаи массаи иҷозатдодашуда ба меҳвар

5.4. Миқдори пардохт барои гузариши воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, барои зиёд будани андозаи ВН мутобиқи замимаи 5.

Замимаи 5

Миқдори пардохт барои гузариши воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, барои зиёд будани андозаи воситаи нақлиёт

Андозаи ВН	Барои як километр масофа, доллар
Баландӣ:	
Аз 4м зиёд то 4,5м	0,20
Аз 4,5 то 5м	0,25
Аз 5 метр зиёд	0,50
Бар:	0,20
Зиёда аз 2,5 то 3 метр	
Аз 3 метр зиёдтар то 3,75 метр	0,25
Зиёдтар аз 3,75 метр	0,35

Дарозӣ: Барои ҳар метри пурраи аз дарозии муқарраршуда зиёд	0,25
Зиёда аз 4 то 8 метр	0,30
Аз 8 метр зиёд	0,40
Барои метри нопурраи аз дарозии муқарраршуда зиёд	0,15

5.5 Андозаи миқдори пардохт барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ки барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба меҳвар нисбат ба сарбории муқарраршуда ҳангоми додани иҷозатномаи махсус барои автомашинаҳои худфарор, интиқоли маводҳои резанда, омехтаи бетон, маводҳои сохтмонӣ ва ғайра, мутобиқи замимаи 6.

Замимаи 6

Андозаи миқдори пардохт барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ки барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба меҳвар нисбат ба сарбории муқарраршуда ҳангоми додани иҷозатномаи махсус барои автомашинаҳои худфарор, интиқоли маводҳои резанда, омехтаи бетон, маводҳои сохтмонӣ ва ғайра.

Шумораи меҳвари ВН	Миқдори пардохт, доллар				
	12 моҳ	9 моҳ	6моҳ	3моҳ	1 моҳ
2	84	67	48	38	11
3	336	280	196	112	42
4 ва зиёда	420	336	224	140	56

5.6. Андозаи баланд кардани миқдори пардохт барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ҳангоми убур ба иҷозати махсус, ё бо вайронкунии талаботи ҳаракат ё тағйир додани самти ҳаракат аз хатсайри муайяншуда, мутобиқи замимаи 7.

Андозаи баланд кардани миқдори пардохт барои ҳаракати воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, ҳангоми убур бе иҷозати махсус, ё бо вайронкунии талаботи ҳаракат ё тағйир додани самти ҳаракат аз хатсайри муайяншуда

нишондиҳанда барои ҳисоб

Зиёд кардани андозаҳои иҷозатдодашуда	Андозаи баланд кардани миқдори пардохт
Аз 4 то 10 массаи умумии иҷозатдодашуда ё массаи меҳварҳо	50
Аз 10 то 40 массаи умумии иҷозатдодашуда ё массаи меҳварҳо, инчунин дигар андозаҳои иҷозатдодашуда	100
Зиёда аз 40 массаи умумии иҷозатдодашуда ё массаи меҳварҳо	200

6. Тартиби миқдори пардохт барои гузариши воситаҳои нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум, тасдиқ карда шавад. Замимаи 8

Бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «__» __ соли 2017 №__
тасдиқ шудааст

**Тартиби миқдори пардох барои гузариши воситаҳои
нақлиёти вазнин ва (ё) калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди
истифодаи умум.**

1. Барои ҳаракати воситаҳои нақлиёт бо вазн ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд аз соҳибони воситаҳои нақлиёт маблағи ҷуброн бо тартиби зайл ситонида мешавад:

- барои зиёд будани вазни воқеии воситаҳои нақлиёт нисбат ба вазни максималии муқарраршуда;

- барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба меҳвар нисбат ба сарбории муқарраршуда;

- барои аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд будани андозаи воситаҳои нақлиёт.

2. Маблағҳое, ки аз ҳисоби пардохти ҷуброн барои зиёд будани вазни воқеии воситаҳои нақлиёт, барои зиёд будани сарбории воқеӣ ба меҳвар, барои зиёд будани андозаи борҳо аз меъёрҳои муқарраршуда ҷамъоварӣ шудаанд, дар асоси қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмир ва барқарорсозии роҳҳои автомобилгард истифода бурда мешаванд.

3. Санҷиши воситаҳои нақлиёт ҷиҳати мутобиқати сарборӣ ба меҳвар ва вазну андозаҳо нисбат ба меъёрҳои муқарраршуда аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат ва танзим дар соҳаи нақлиёти Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нуқтаҳои назоратӣ анҷом дода мешавад. Нуқтаҳои назоратӣ дар қитъаи шоҳроҳҳои даромадгоҳи вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ва гузаргоҳҳои давлатии наздисараҳадӣ ташкил карда шуда, бо таҷҳизотҳое, ки барои гузаронидани санҷиш заруранд, ҷиҳозонида мешаванд.

4. Санҷиши воситаҳои нақлиёт ҷиҳати мутобиқати сарборӣ ба меҳвар тавассути таҷҳизоти вазнченкунӣ (тарозу) ва аз рӯи ҳуҷҷатҳои бору нақлиётҳои воситаҳои нақлиёт гузаронида мешавад. Тарозуҳо дар нуқтаҳои назоратӣ мутобиқи давтури истифодабариашон таҷҳизонида мешаванд.

5. Амалиёти асосие, ки дар нуқтаҳои назоратӣ ба воситаҳои нақлиёт гузаронида мешаванд, аз инҳо иборатанд;

- қарор додани воситаҳои нақлиёт то 50-100 метр дуртар аз таҷҳизоти вазнченкунӣ;

- санҷидани хуччатҳо (иҷозатномаҳо ва хуччатҳои бору нақлиётӣ);

- санҷиши мутобиқати андозаи воситаҳои нақлиёт тибқи меъёрҳои муқарраргардида;

- баркашидани воситаҳои нақлиёт дар таҷҳизоти вазнченкунӣ;

- ситонидан маблағ барои вазн, сарборӣ ва андозаҳои аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд, ба расмият даровардани хуччатҳои зарурӣ ва ба ронанда додани хуччати тасдиқкунандаи пардохт;

- ба қайд гирифтани маълумоти дахлдор дар китоби сабти баҳисобгирии маблағҳо барои гузаронидани воситаҳои нақлиёти дорои вазн, сарборӣ ва андозаашон аз меъёр зиёд.

6. Ҳаракати воситаҳои нақлиёти автомобилӣ бо борҳои вазнин, калонҳаҷм ва тақсимнашаванда ҳангоми мавҷуд будани иҷозати махсус сурат мегирад. Иҷозати махсус аз тарафи Хадамоти давлатии назорат ва танзим дар соҳаи нақлиёти Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз пардохти маблағи дахлдор ба ҳисоби махсуси ин мақомот, дода мешавад. Тартиби додани иҷозати махсусро Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

7. Хати ҳаракати воситаҳои нақлиёт бо борҳои вазнин, калонҳаҷм ва тақсимнашаванда аз меъёрҳои муқарраргардида зиёд, бо соҳибони роҳҳои автомобилгард ва иншоотҳои роҳдории дар ин хати ҳаракат қарордошта, Хадамоти давлатии назорат ва танзим дар соҳаи нақлиёти Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бозрасии давлатии автомобилии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқа карда мешаванд. Гузаронидани чунин воситаҳои нақлиёт дар фосилаҳои нисбатан камтари ҳаракати нақлиёт ва дар маҳалҳои аҳолинишин бошад танҳо рӯзона иҷозат дода мешавад. Дар ҳолатҳои истисноӣ ва шабона ҳаракат дар маҳалҳои аҳолинишин бо шарти ҷудо кардани роҳнамои махсуси Бозрасии давлатии автомобилии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода мешавад.

8. Номгуи роҳҳои автомобилгарде, ки дар онҳо ҳаракати воситаҳои нақлиёт бо борҳои вазнин ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд иҷозат дода мешавад, Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Бозрасии давлатии автомобилии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд.

9. Агар воситаҳои нақлиёт бо борҳои вазнин ва калонҳаҷми тақсимнашаванда зарурати андешидани чорабиниҳои махсусро ҷиҳати

мустаҳкам ва обод кардани роҳҳои автомобилгард, таҷҳизот ва иншооти муҳандисии самти ҳаракати мазкур тақозо намояд, розигии соҳибони ин иншоот ва коммуникатсияҳо гирифта мешавад.

10. Ҳаракати воситаҳои нақлиёт бо борҳои вазнин ва калонҳаҷм аз иншооти роҳ, аз ҷумла кӯпрукҳо, нақбҳо, эстакадаҳо ва ғайра танҳо ҳангоми мутобиқ будани вазн ва андозаашон ба меъёрҳои барои ҳамин иншоот муқарраргардида иҷозат дода мешавад.

11 Барои аз роҳҳои автомобилгард гузаштани воситаҳои нақлиёт бо вазн ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд аст, аз соҳибон ва истифодабарандагони воситаҳои нақлиёт маблағи ҷуброн ситонида мешавад

12. Андозаи пардохт барои аз роҳҳои автомобилгард гузаштани воситаҳои нақлиёт бо вазн ва андозаи аз меъёрҳои муқарраршуда зиёд, ки ҳаракати онҳо боиси пеш аз мӯҳлат вайроншавии роҳҳои автомобилгард ва иншооти роҳ мегардад, барои ҳаракати дигар истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард монеаҳо ба вуҷуд меорад, тибқи қадвали банди 2-и қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №711 аз 30.12.2011с. бо дарназардошти хароҷоте, ки барои таъмир ва барқарорсозии иловагии роҳҳои автомобилгард ва иншооти роҳ заруранд, муқаррар карда мешаванд.

13. Андозаи пардохт (хироҷ) вобаста аз бузургиҳои муқарраршудаи вазни умумии воситаи нақлиёт, сарборӣ ба тири меҳвар ва андозаҳои воситаи нақлиёт, инчунин масофаи ҳамлу нақл ситонида шуда, ба тариқи зайл ҳисоб карда мешавад:

$$\begin{aligned} \Pi = & (M_{\text{хп}} \cdot Z_{\text{вн}} + M_{\text{хн}}) \cdot S \cdot K + \sum_1^n M_j \cdot S \cdot K + \\ & + (X_{\text{бр}} + X_{\text{бл}} + X_{\text{др}} + X_{\text{Бп}} + X_{\text{Бн}}) \cdot S \cdot K, \end{aligned}$$

ки дар ин ҷо Π – хироҷ барои гузариши воситаҳои нақлиёт аз роҳҳои автомобилгард;

$M_{\text{хп}}$ – меъёри хироҷ барои барзиёд будани вазни умумии муқарраршудаи воситаи нақлиёт ба ҳар як тоннаи пурра;

$Z_{\text{вн}}$ – барзиёд будани вазни умумии муқарраршудаи воситаи нақлиёт;

$M_{\text{хн}}$ – меъёри хироҷ барои барзиёд шудани вазни умумии муқарраршудаи воситаи нақлиёт ба ҳар як тоннаи нопурра;

S – масофаи хатсайр;

K – коэффитсиенти барзиёдӣ, ҳангоми гузариши воситаҳои нақлиёт аз роҳҳои автомобилгард ба иҷозати махсус, риоя накардани шарти бо иҷозати махсус пешбинишудаи ҳаракат ва ё ҳангоми берун баромадан аз хатсайри дар иҷозати махсус нишондодашуда;

$K = 1,0$ – ҳангоми ҷой надоштани қоидавайронкунӣ (барзиёдӣ);

$K = 1,5$ – ҳангоми заёдшавии андозаи хироҷ ба 50%;

$K = 2,0$ – ҳангоми заёдшавии андозаи хироҷ ба 100%;

$K = 3,0$ – ҳангоми заёдшавии андозаи хироҷ ба 200%;

n – шумораи меҳварҳо дар воситаи нақлиёт;

M_j – меъёри хироҷ барои барзиёд шудани сарбории муқарраршуда ба меҳварҳои ягона, дугона ва сегонакардашуда, инчунин ҳангоми мавҷуд будани зиёда аз се меҳвари ҳамҷоя дар воситаи нақлиёт;

$X_{бр}, X_{бл}, X_{др}, X_{Бп}, X_{Бн}$ – меъёри хироҷ барои гузариши воситаи нақлиёт аз роҳҳои автомобилгард бо борҳои аз андозаҳои муқарраршуда барзиёди мувофиқан бар, баландӣ, дарозӣ, баромад аз бордон (метри пурра ва ноপুরра).

Андозаи зиёдшавии меъёрҳои хироҷ барои гузариши воситаҳои нақлиёти гаронвазн ва калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умум ба иҷозати махсус, ё риоя накардани шарти бо чунин иҷозат пешбинишудаи ҳаракат ва ё берун баромадан аз хатсайри дар иҷозати махсус нишондодашуда бо таври зайл муайян карда мешавад:

(бо фоиз)

№ р/т	Бузургҳои муқарраршуда	Зиёдшавии андозаҳо	Андозаи зиёдшавии меъёрҳои хироҷ
1.	Вазни умумии воситаи нақлиёт ва (ё) сарборӣ ба меҳвар	аз 4 то 10	50
2.	Вазни умумӣ ва (ё) сарборӣ ба меҳвар, инчунин дилҳои андозаҳои муқарраршуда	аз 10 то 40	100
3.	Вазни умумӣ ва (ё) сарборӣ ба меҳвар	зиёда аз 40	200

Андозаи хироҷи зиёдшуда, ҳангоми ба иҷозати махсус ҳаракат намудани воситаи нақлиёти гаронвазн ва калонҳаҷм барои қитъаи хатсайри тайкардашуда ва ҳангоми бо иҷозати махсус, аммо берун аз хатсайри мувофиқашуда ҳаракат намудан, барои ҳамон қитъаи роҳи бидуни хатсайр истифодашуда, ситонида мешавад.

Дар давраи ҷорӣ шудани маҳдудияти мавсимии вазн ва сарборӣ ба меҳвари воситаҳои нақлиёт, хироҷ бо назардошти андозаҳои дар ин

давра муқарраршудаи вазни умумӣ ва сарборӣ ба меҳвари воситаҳои нақлиёт, ҳисоб карда мешавад.

Дар ҳолати мутобиқи қонунгузорӣ бекор кардани иҷозати махсус, воситаи нақлиёти гаронвазн ва (ё) калонҳаҷм ҳамчун бе иҷозати махсус ҳаракаткунанда ҳисобида шуда, аз соҳиби (истифодабарандаи) он барои тамоми хатсайри тайкардашуда хироҷ ситонида мешавад.

Ҳангоми ҳисоб кардани андозаи хироҷ мутобиқи қисми панҷуми банди мазкур, ҳаҷми маблағе, ки барои дастрас намудани иҷозати махсуси бекор карда шуда супорида шудааст, ба инобат гирифта мешавад.

14. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки талаботҳои Қоидаҳои мазкурро риоя намеkunанд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

15. Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади хабардор намудани ҳукумати давлатҳои хориҷӣ оид ба ҷорӣ гардидани меъёрҳои хироҷи муқарраршуда барои гузариши воситаҳои нақлиёти гаронвазн ва калонҳаҷм аз роҳҳои автомобилгарди истифодаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон, тадбирҳои зарурӣ андешад.

тибқи Меъёр ва қоидаҳои сохтмонӣ (СНИП 2.05.02.85), инчунин меъёрҳои сохтмони идоравӣ (ВСН-46-83) «Банақшагирии роҳҳои автомобилгард» ва «Таҳкурсии роҳҳои автомобилгард» сарборӣ ба як меҳвари воситаҳои нақлиёт то 10 тонна ба ҳисоб гирифта шуда, қобилияти борбардорӣ ва ғафсии болопӯши роҳ муайян карда мешавад.

Ба ҳисоби миёна барои азнавсозии болопӯши роҳҳо, ки бо ғафсии 9-10 см асфалтпӯш мегарданд, маблағҳои зиёд сарф мешаванд. Аз ҷумла, барои ҳар як метри мураббаи болопӯш то 11 доллари ИМА масраф мегардад, ки дар маҷмӯъ 1 км (7500 м²) роҳи автомобилгард бо сарфи 82500 доллари ИМА аз нав болопӯш карда мешавад.

Тибқи нишондодҳои илмӣ-назариявӣ дар ҳолати гузариши мошинҳои гаронвазн дар як мавсим 30%-и болопӯши роҳ вайрон гардад, зарари аз ин ҳисоб расонида шуда баробар ба 24750 доллари ИМА ба ҳар як километр роҳ рост меояд.